

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **D. Y.**, zast. advokátem Mgr. Ing. Janem Levým, Ph.D., Štefánikova 249/28, Praha 5 – Smíchov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2021, čj. OAM-170/LE-BA02-K02-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 8. 2021, čj. 18 Az 7/2021-35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce je občan Ukrajiny, pochází ze Záporožské oblasti. Do ČR přicestoval v listopadu 2017 autobusem v rámci bezvízového režimu. Nejprve nerespektoval výjezdní příkaz. Policie ČR mu pak rozhodnutím ze dne 19. 7. 2018 uložila správní vyhoštění a stanovila dobu 3 let, po kterou nebyl oprávněn vstoupit na území členských států EU. Žalobce 26. 7. 2018 *poprvé* požádal o mezinárodní ochranu, kterou mu žalovaný neudělil (rozhodnutí ze dne 19. 10. 2018). Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem ze dne 10. 3. 2020, čj. 29 Az 34/2018-46. Dne 27. 11. 2020 žalobce kontrolovala policejní hlídka a poté ho zajistila za účelem správního vyhoštění. Dne 1. 12. 2020 žalobce *podruhé* požádal o mezinárodní ochranu. V žádosti uvedl, že mu ukradli batoh, kde měl doklady. Byl zdravý, avšak bere léky na vysoký tlak. Má strach o život, hrozí mu, že ho zavřou do vězení. Prý je na Ukrajině nežádoucí osobou. Údajně ho mohou pronásledovat také příslušníci teroristické organizace Luhanské republiky, jméno organizace však nezná. Dne 22. 1. 2021 doplnil, že na Ukrajině byl dvakrát trestně stíhán, jednou pro nepovolené podnikání, podruhé pro nepovolený obchod s vojenským materiálem. Ihned po tom, co jej o druhém stíhání informoval přítel z bezpečnostní služby, odjel z Ukrajiny.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou (§ 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu).

Proto dle § 16 odst. 3 zákona o azylu žalovaný neposuzoval, zda žalobcem uplatněné skutečnosti spadaly pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud tomuto názoru přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Mj. tvrdí, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy kvůli vykonstruovanému trestnímu řízení. Nelze po něm požadovat, aby prokázal, že Ukrajina není pro něj bezpečná, jelikož se obává o život a všechny důkazní prostředky jsou právě na Ukrajině. Namítá, že žalovaný si neobstaral informace o Ukrajině z různých zdrojů.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a ve spojení s § 31 odst. 2 s. ř. s.). Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování v řízení o stěžovatelově žádosti lze odkázat na výslovné znění § 16 odst. 2 zákona o azylu. Dle něj se předem vybrané země původu považují za bezpečné, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*. NSS v této souvislosti již dříve konstatoval, že „označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. je na seznamu zemí, které ČR považuje za bezpečné, i Ukrajina, a to s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Bylo proto na stěžovateli, aby prokázal, že v jeho případě tato domněnka neplatí. NSS jen dodává, že žalovaný po stěžovateli nechtěl složitě prokazovat, jaké konkrétní nebezpečí mu na Ukrajině hrozí.

[7] V kasační stížnosti stěžovatel polemizuje mj. s tím, že žalovaný použil informace o Ukrajině z vlastních zdrojů (Informace OAMP ze dne 25. 4. 2020 a ze dne 8. 8. 2020). Stěžovatel však pominul stěžejní argument krajského soudu, že jeho azylový příběh je *nedůvěryhodný*. Stěžovatel ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem *nemohl prokázat*, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi již jen proto, že jeho azylová tvrzení byla nekonzistentní. V průběhu času se proměňovala. V první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (v červnu 2018) si nevzpomněl na dvě trestní řízení, pro která – minimálně dle jeho druhé žádosti o mezinárodní ochranu (prosinec 2020) – vycestoval z Ukrajiny. V červnu 2018 si nevzpomněl ani na to, že v listopadu 2017 měl být kvůli trestním řízením zapsán na seznamu „Mirotvorec“. Naopak u první žádosti tvrdil, že do ČR přicestoval, jelikož zde chtěl nalézt příbuzné, účastnit se pokerového turnaje apod. Věřitelnosti těchto tvrzení sám stěžovatel nepomohl ani vyjádřením v řízení o správním vyhoštění v roce 2018, v němž uvedl, že na Ukrajinu vycestuje dobrovolně, neboť mu tam nehrozí žádné nebezpečí. Tyto rozpory stěžovatel přesvědčivě nevysvětlil.

pokračování

[8] Pokud jde o námitku, že žalovaný měl stěžovateli udělit doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu, lze odkázat na výslovné znění § 16 odst. 3 téhož zákona, věty druhé. Pokud žalovaný rozhodne, že žádost je zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2, již neposuzuje, zda žadateli hrozí vážná újma dle cit. § 14a. Napadené rozhodnutí ani rozsudek krajského soudu nejsou ani nepřezkoumatelné. Žalovaný i soud se zabývali všemi tvrzenými skutečnostmi. Žádost o udělení mezinárodní ochrany neslouží jako prostředek k legalizaci pobytu (srov. např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 7/2003-60 a navazující judikatura).

[9] Protože NSS rozhodl bezodkladně ve věci samé, nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, žalovanému žádné náklady nad rámec běžných nákladů řízení nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu